

תורת אמך

ביאורי סוגיות והדרכה לימודית

מסכת ברכות

פרקים ד-ה: תפילה

סוגיה ח: אכילה ועשיית צרכי האדם לפני התפילה (1):
איסור אכילה לפני קיום מצוות

נכתב בסייעתא דשמיא
על ידי

אליהו מאיר ליפשיץ
ב"ר חיים שמאי ז"ל

ישיבת ברכת משה, מעלה אדומים

© כל הזכויות שמורות למחבר

אתר "תורת אמך" www.toralishma.org

סוגיה ח: אכילה ועשיית צרכי האדם לפני התפילה (1): איסור אכילה לפני קיום מצוות

* *

רקע

הגמ' מביאה את דינו של רב הונא ש"אסור לו לאדם שיטעום כלום קודם שיתפלל תפלת המוספין", ואת דינו של ר' יהושע בן לוי ש"אסור לו לאדם שיטעום כלום קודם שיתפלל תפלת מנחה".

איסור אכילה קודם תפילת מוסף ותפילת מנחה הוא חלק מאיסור כללי של אכילה ועשיית צרכים אישיים קודם התפילה. כדי להבין את הסוגיה היטב, נלמד את הנושא בשלמותו לפי הסדר הבא:

- א. פתיחה לדין אכילה לפני התפילה - איסור אכילה לפני קיום מצוות.
- ב. אכילה ועשיית מלאכה לפני תפילת מנחה.
- ג. אכילה ועשיית מלאכה לפני תפילת ערבית.
- ד. אכילה לפני תפילת שחרית.
- ה. עשיית מלאכה לפני תפילת שחרית.
- ו. שאלת שלום לפני תפילת שחרית.
- ז. אכילה לפני תפילת מוסף.

בסוגיה זו דנה הגמ' אם מותר לאכול לפני קיום מצוה, ושאלה זו מתפצלת לדיון אם מותר להתחיל לאכול, ואם חייב להפסיק באמצע סעודתו. הגמ' והראשונים מחלקים בין דאורייתא לדרבנן, בין התחיל באיסור להתחיל בהיתר, ובין מקרה שיש לו שהות לקיים את המצוה לאחר סיום סעודתו לבין מקרה שסעודתו אמורה להימשך עד סוף זמן קיום המצוה.

מקורות

א. סוכה לח. "מתני' מי שבא בדרך... ביו"ט ראשון מי שרי" שבת ט: משנה

יא. "ואם התחילו אין מפסיקין מפסיקין לק"ש... לא לקריאת שמע ולא לתפלה" ב. תוס' סוכה ד"ה מאי

ר"ן סוכה יח: ד"ה מתני' מי שבא בדרך, הלכך ריטב"א סוכה ד"ה ורמינהו

ג. רמב"ם הל' קריאת שמע פ"ב הל' ה-ו והשגת הראב"ד פירוש המשנה שבת פ"א מ"ב, "... לבורסקי לא יפסיק"

ד. שו"ע סי' ע סע' ה, ומשנה ברורה

סי' תרנב סע' ב, ומשנה ברורה

ריטב"א סוכה ד"ה ורמינהו

ורמינהו אם התחילו אין מפסיקין. פירוש, במסכת שבת תנן לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל ולא למרחץ ולא לדין ולא לאכול ואם התחילו אין מפסיקין. ופרקינן לא קשיא התם בדאיכא שהות ביום לכתחילה לא יסעוד עד שיתפלל, ואפילו הכי אם התחיל לאכול אינו מפסיק מכיון שיש שהות ביום להתפלל אחר שיגמור סעודתו, והכא כשאין שהות ביום ליטול לולב אחר שיגמור סעודתו ולפיכך מפסיק. ואסיקנא דכל מצוה דאורייתא כגון לולב ביום ראשון ושופר וכיוצא בהם, אף על פי שיש שהות ביום אם התחילו מפסיקין, אבל בכל מצוה דרבנן כגון תפלה ולולב ביום שני וכיוצא בהם, אי ליכא שהות ביום מפסיקין ואם איכא שהות ביום לא יתחיל לאכול עד שיעשה מצותו ואם התחיל אינו פוסק. ואי קשיא לך והא קדוש היום דהוי דאורייתא, כדאייתא בהדיא בברכות [כ:] נשים חייבות בקדוש היום דבר תורה, ואפילו הכי אמר רבי יוסי התם [פסחים ק.] שאם היה אוכל מבעוד יום וקדש עליו אינו פוסק אלא יגמור סעודתו ואחר כך מקדש, יש לומר דשאני התם דכיון דעסיק בסעודת היום לא אתי לאתנשוויי מקדוש, וכיון שהתחיל לאכול ברשות כי היה חול ולא היה לו לקדש אין מטריחין אותו להפסיק סעודתו, מה שאין כן בזה שהגיע זמנו קודם שיתחיל לאכול, כנ"ל. מיהו הא קיימא לן התם כשמואל דאמר שפוסק ופורס מפה ומקדש וכדברירנא בדוכתא.

פירוש המשנה לרמב"ם שבת פ"א מ"ב, "והטעם שאסרו...
לבורסקי לא יפסיק"

והטעם שאסרו להסתפר סמוך לזמן התפלה שמא יתקלקל כלי מכלי התספורת אחר שכבר התחיל להסתפר, ועד שיתקן את הכלים יעבור הזמן. וטעם איסור הכניסה למרחץ שמא יתעלף. וטעם איסור הכניסה לבורסקי ואפילו לראות את העורות בלבד שמא יראה בהם קלקול וישלח ידו לנענעם ותמשך התעסקותו בכך ויעבור הזמן. וטעם איסור האכילה ואפילו דבר מועט לפי שהיו שותים בתוך הסעודה, וחששו שמא ימשך באכילה ושתיה ויעבור הזמן. וכן אין דנין סמוך לזמן התפלה ואפילו כבר נגמר הדיון וכבר שמעו טענות בעלי דין ונשאו ונתנו הדיינין בו ולא נשאר אלא גמר דין, לא ישב הדיין לפסוק הדין סמוך לזמן התפלה, שמא יראה לו טעם אחר ויצטרך להתחיל הדין מתחלתו וישאל בעלי דינין על טענותיהן פעם שניה וימשך הענין ויעבור הזמן. אבל אם כבר התחילו לדון אין מפסיקין עד שיגמרו. ואמרו: ומפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה, אין הכוונה שמפסיקין את הדין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה, אלא פירושו אנשים שהיו עוסקים בתורה והגיע זמן קרית שמע מפסיקין למודם, ואם הגיע זמן התפלה אין מפסיקין הלמוד בשבילה, אבל אם התחילו לדון אין מפסיקין כלל. וכן אם התחיל בתספורת או באכילה או במרחץ או שנכנס לבורסקי לא יפסיק.

הסבר הסוגיה

מי שבא בדרך ולא היה בידו לולב ליטול, לכשיכנס לביתו יטול על שלחנו.

[משנה סוכה לח.]

המשנה במסכת סוכה מחייבת את האוכל לפני קיום מצות לולב, להפסיק אכילתו ולקיים את המצוה תחילה. הגמ' מקשה על המשנה ממשנה במסכת שבת [ט:] האומרת שלמרות שאסור לאכול לפני תפילת מנחה, אם התחילו לאכול אין חיוב להפסיק באמצע הסעודה. מתרץ רב ספרא שהמשנה במסכת שבת עוסקת במקרה שיש שהות ביום להתפלל אחר

סעודתו, ולכן אינו חייב להפסיק סעודתו, והמשנה במסכת סוכה עוסקת במקרה שאין שהות ביום לקיים המצוה אחר סיום סעודתו, ולכן הוא חייב להפסיק כעת, ואינו רשאי לדחות את המצוה לזמן מאוחר יותר.

מסבירה הגמ' שלא היה ניתן לתרץ שהמשנה במסכת סוכה עוסקת במצוה דאורייתא, ולכן חייב להפסיק סעודתו, והמשנה במסכת שבת עוסקת בתפילה דרבנן, ולכן אין חייב להפסיק סעודתו, שהרי מדויק מהמשנה בסוכה שמדובר בחול המועד שבו חיוב נטילת לולב הוא מדרבנן.

התוס' [ד"ה מאין] והריטב"א [ד"ה ורמינהו] מדייקים מהגמ' שיש שלושה מצבים בהפסקת הסעודה לקיום מצוות:

א. מצוה דאורייתא - מפסיק סעודתו אפילו כשיש שהות ביום.

ב. מצוה דרבנן ואין שהות ביום - מפסיק סעודתו.

ג. מצוה דרבנן ויש שהות ביום - אינו מפסיק סעודתו.

הר"ן [יח: באלפס ד"ה מתני' מי שבא] מקבל את דינם של התוס' והריטב"א, והוא לומד דין זה מהמשנה במסכת שבת האומרת: "מפסיקים לקריאת שמע ואין מפסיקים לתפילה" - קריאת שמע מצוה מהתורה, ולכן מפסיקים לה, תפילה מדרבנן ולכן אין מפסיקים לה¹.

התוס' מקשים על הדין שבמצוה דאורייתא מפסיקים אפילו כשיש שהות ביום, והרי קידוש הוא מצוה מהתורה, ואף על פי כן סובר רבי יוסי [פסחים ק.] שאין מפסיק סעודתו אלא מסיימה ומקדש לאחריה. מתרצים התוס' [ד"ה מאין]: "שאני קידוש היום, שיכול לקדש ביום כבלילה וליכא למיחש לפשיעותא כולי האי, ועוד לפי שעוסק בסעודת שבת לא חיישינן כולי האי שמא יתעצל בקידוש היום" - החיוב להפסיק סעודתו הוא רק במקום שיש חשש שישכח המצוה, בקידוש אין חשש שישכח המצוה ולכן אינו חייב להפסיק סעודתו.

הר"ן [יח: באלפס ד"ה הלכך] מתרץ את שאלת התוס' בדרך אחרת. לדעתו, יש חילוק בין התחיל באיסור לבין התחיל בהיתר. סוגייתנו עוסקת באדם שהתחיל סעודתו ביום, בזמן שהיה חייב במצות לולב; כיוון שהתחיל סעודתו באיסור, חייב להפסיקה וליטול לולב. הגמ' בפסחים עוסקת באדם שהתחיל סעודתו ביום שיש, בזמן שלא היה עליו חיוב קידוש, ולכן אינו חייב להפסיק סעודתו אלא מקדש לאחר סיומה.

לפי שיטת הר"ן, המתחיל לאכול בהיתר אינו מפסיק אף למצוה דאורייתא. אם התחיל באיסור - למצוה דאורייתא מפסיק, ולמצוה דרבנן אינו מפסיק אלא אם אין שהות ביום

¹ התוס' והריטב"א לומדים מההוא אמינא של הגמ' האומרת שמפסיקים למצוה מהתורה אפילו כשיש שהות ביום. הר"ן סובר שדין זה נאמר לתרץ את הסתירה בלבד, לאחר שהגמ' תירצה את הסתירה בדרך אחרת, אין בסוגיה הכרח שיש חילוק בין מצוה דאורייתא למצוה דרבנן, ואולי בשתייהן מפסיקים רק כשאין שהות ביום.

לקיום המצוה. תוס' אינם מסבירים את הסבר הר"ן, וכנראה שלדעתם אין חילוק בין התחיל בהיתר לבין התחיל באיסור, ובשני המקרים מפסיק למצוה מהתורה.

הדיון בגמ' ובראשונים הוא רק לגבי הפסקת הסעודה, אך להתחיל בסעודה אסור גם לפני קיום מצוה מהתורה וגם לפני קיום מצוה מדרבנן. ניתן להבין איסור זה בשתי דרכים: א. גזרה שמא ישכח את המצוה. אדם עלול להימשך אחר אכילתו, ולשכוח לקיים את המצוה.

ב. קדימות ערכית. חכמים חייבו להקדים מצוה לאכילה כדי להדגיש שעיסוק בחפצי שמים חשוב יותר מעיסוק בצרכי אדם.²

לאור שתי ההבנות הללו באיסור אכילה לפני קיום מצוה, ניתן להבין בשתי דרכים את החילוק בין התחלת אכילה לבין הפסקתה:

א. מפאת הגזרה שמא ישכח את המצוה אין הבדל בין תחילת אכילה לבין הפסקתה. ההבדל ביניהן נובע מכך שחכמים גזרו על האדם שלא להתחיל לאכול, ולא גזרו עליו לטרוח ולהפסיק סעודתו.

ב. מפאת הקדימות הערכית יש הבדל גדול בין תחילת אכילה לבין הפסקתה. הקדימות הערכית באה לידי ביטוי בתחילת אכילה כשעומדות לפניו אכילה ומצוה והוא בוחר באחת מהן, אבל כשהוא עוסק באכילה ואינו מפסיק למצוה, אין הדבר מעיד שהוא מקדים את צורכי גופו לחפצי שמים.

תוס' סוברים שחיוב הפסקת סעודה אינו נובע מקדימות ערכית אלא רק מחשש שמא ישכח את המצוה, ולכן במצות קידוש שאין חשש שישכח את המצוה, אינו חייב להפסיק סעודתו. הר"ן סובר שדין הפסקה נובע מקדימות ערכית, שהרי הוא התחיל סעודתו באיסור, וגילה שצורכי גופו חשובים בעיניו יותר מחפצי שמים, ולכן הוא חייב להפסיק סעודתו ולבטא שחפצי שמים חשובים יותר מצורכי גופו. כשאדם התחיל סעודתו בהיתר, הוא לא העדיף צורכי גופו על פני חפצי שמים, ולכן אינו חייב להפסיק סעודתו.

הריטב"א [ד"ה ורמינהו] משלב את שתי השיטות הללו: "שאני התם [=במצות קידוש], דכיון דעסיק בסעודת היום לא אתי לאתנשווי מקדוש, וכיון שהתחיל לאכול ברשות כי היה חול ולא היה לו לקדש אין מטריחין אותו להפסיק סעודתו" - אין חיוב להפסיק סעודתו למצות קידוש כיוון שגם אין חשש שישכח לקדש, וגם התחיל בהיתר. הריטב"א פוסק את שתי ההלכות הללו. חייב להפסיק סעודתו גם מפני גזרה שמא ישכח המצוה, וגם מפני הקדימות

² בין שתי הדרכים הללו יכולה להיות נפקא מינה גם לגבי זמן האיסור. מדין קדימות ערכית - האיסור מזמן המצוה בלבד, מגזרה שמא ישכח את המצוה - האיסור יכול להיות אף סמוך לזמן המצוה, כפי שמצאנו בתפילת מנחה [שבת ט.]. עיין ר"ן [סוכה יח: ד"ה הלכך] האומר שאיסור אכילה לפני מצוה מהתורה מתחיל "בטרם דמטא זמן חיוביה או סמוך לו דהיינו חצי שעה". יכול להיות שהוא הסתפק ממתי מתחיל האיסור, וספקו אם איסור אכילה לפני מצוה מהתורה הוא רק מפני הקדימות הערכית או גם מפני חשש שמא ישכח את המצוה. הרמ"א [סי' תריב ס"ב] פוסק שאכילה בחצי שעה שלפני זמן חיוב לולב מוגדרת התחיל באיסור ומפסיקה למצות לולב ביום הראשון שחיובו מהתורה.

הערכית של מצוה על אכילה. לפיכך מותר להמשיך סעודתו רק כשהתחיל בהיתר ורק במקרה שאין חשש שמא ישכח לקיים את המצוה.

שיטת הרמב"ם קובעת ברכה לעצמה. בהלכות לולב הוא משמיט את הגמ' במסכת סוכה, ומכל הסוגיה הוא מביא רק את ההלכה [הל' לולב פ"ז ה"י]: "וכל היום כשר לנטילת לולב ואינו נוטל בלילה"³. בהלכות קריאת שמע [פ"ב ה"ו] פוסק הרמב"ם: "היה עוסק באכילה... גומר ואחר כך קורא קריאת שמע. ואם היה מתיירא שמא יעבור זמן קריאה ופסק וקרא הרי זה משובח". הרמב"ם פוסק שאין חיוב להפסיק סעודתו אפילו לקריאת שמע שהיא מצוה דאורייתא. הראב"ד משיג על הרמב"ם מחמת הגמ' בסוכה שמשמע ממנה שלמצוה מהתורה צריכים להפסיק.

כדי להבין את שיטת הרמב"ם יש ללמוד את המשנה והגמ' במסכת שבת. המשנה [ט] אומרת: "לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל ולא יכנס אדם... לאכול... ואם התחילו אין מפסיקין. מפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפלה". מפשט המשנה משמע שאסור להתחיל לאכול גם לפני מצות תפילה מדרבנן וגם לפני מצות קריאת שמע מהתורה, אך חייב להפסיק סעודתו למצוה מהתורה ואין חיוב להפסיק סעודתו למצוה מדרבנן.

הגמ' מקשה על הסיפא האומרת, "מפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפילה": "הא תנא ליה רישא אין מפסיקין". ומתרצת הגמ': "סיפא אתאן לדברי תורה". מסביר רש"י [ד"ה והא תנא ליה רישא], שהגמ' מקשה מדוע המשנה חוזרת ואומרת "אין מפסיקים לתפילה" והרי היא כבר אמרה: "ואם התחילו אין מפסיקין", ומתרצת הגמ' שהמשנה חזרה על דין זה כדי ללמד שאדם שתורתו אומנותו אינו מפסיק לימודו לתפילה.

הרמב"ם בפירושו המשנה [שבת פ"א מ"ב] חולק על פירושו של רש"י ומפרש: "ואמרו ומפסיקין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה, אין הכוונה שמפסיקין את הדין לקרית שמע ואין מפסיקין לתפלה, אלא פירושו אנשים שהיו עוסקים בתורה והגיע זמן קרית שמע מפסיקין למודם, ואם הגיע זמן התפלה אין מפסיקין הלמוד בשבילה". הרמב"ם מפרש שהגמ' מקשה מדוע המשנה אומרת שמפסיקים לקריאת שמע, והרי ברישא נאמר שאין מפסיקים סעודתו ודברים אחרים שהתחיל בהם לקיום מצוות. מתרצת הגמ' שאין מפסיקים סעודתו לקיום מצוות, והסיפא אינה עוסקת בהפסקה של המעשים שהוזכרו ברישא, אלא בהפסקה מלימוד תורה.

לדעת רש"י, למסקנת הסוגיה אדם מפסיק סעודתו למצוה מהתורה, ולדעת הרמב"ם מסקנת הסוגיה שאדם אינו מפסיק סעודתו אפילו למצוה מהתורה. פסק הרמב"ם בהלכות קריאת שמע תואם את פרשנותו למשנה.

לגבי הגמ' במסכת סוכה מסביר הכסף משנה [הל' קריאת שמע פ"ב ה"ו] בהסברו הראשון, שהרמב"ם מפרש שלמסקנת הגמ' אין חילוק בין מצוה מהתורה לבין מצוה מדרבנן, אלא

³ גם הרי"ף משמיט את סוגייתו, ומביא את המשנה בלבד. עיין ברא"ש [סוכה פ"ג סי' כו] התמה על כך.

החילוק הוא בין יש שהות ביום לבין מקרה שאין שהות ביום, וכשיש שהות ביום אינו חייב להפסיק אפילו למצוה מהתורה⁴.

על הסבר זה קשה, מדוע הרמב"ם אינו מתייחס בדבריו לחילוק שבין מקרה שיש שהות ביום לבין מקרה שאין שהות ביום?

נראה להסביר שהרמב"ם מפרש שהגמ' במסכת שבת חולקת על הגמ' במסכת סוכה. לפי הגמ' במסכת שבת אין מפסיקים סעודה אפילו לא למצוה מהתורה, ולפי הסוגיה במסכת סוכה יש מקרים [או במצוה דאורייתא או כשאין שהות ביום] שמפסיקים סעודה כדי לקיים מצוה. הרמב"ם פוסק את הגמ' במסכת שבת, ודוחה את הגמ' במסכת סוכה⁵. יש להוסיף שהגמרות נחלקו אך המשניות אינן חולקות זו על זו, וניתן לומר שלפי הגמ' במסכת שבת המשנה בסוכה מתפרשת בדרך אחרת. משנה זו היא המשך של המשנה הקודמת, האומרת שמנענעים את הלולב ב"הודו לה' תחילה וסוף ובאנא ה' הושיעה נא", זאת אומרת שמצוה ליטול לולב בזמן אמירת ההלל. ממשיכה המשנה ומסבירה, שמי שבא בדרך ולא היה לו לולב בשעת אמירת ההלל, נוטל לולב "על שולחנו", זאת אומרת בכל מצב שהוא.

ניתן להביא להסבר זה ברמב"ם שלוש ראיות:

א. הרי"ף מביא את המשנה בסוכה ומשמיט את כל סוגיית הגמ'. לפי כל ההסברים בגמ' מתחדש חידוש הלכתי, ואם הגמ' להלכה אין סיבה שהרי"ף ישמיט אותה.

ב. הרמב"ם בפירושו המשנה אינו מפרש את המשנה בסוכה, וכיוון שדרכו של הרמב"ם לפרש את המשנה לפי הגמ', הוא היה אמור להביא את פרשנות הגמ' שאינה עולה מקריאת המשנה עצמה. לפי הסברנו, כיוון שהרמב"ם מפרש את המשנה לפי הבנתה של הגמ' במסכת שבת, המשנה מתפרשת כפשוטה, ואין לרמב"ם צורך לבארה.

ג. בהלכותיו משמיט הרמב"ם הן את המשנה בסוכה והן את הגמ' שעליה. לפי דרכנו, הרמב"ם השמיט את הגמ' כיוון שהיא נדחתה מפני הגמ' במסכת שבת, ואת המשנה הוא אינו צריך לצטט מפני שהוא פוסק [הל' לולב פ"ז ה"ט] שיוצא ידי חובתו בהגבהת הלולב.

⁴ הב"ח [סי' ע סע' ה ד"ה כתב] מפרש שהרמב"ם אינו חולק על הראב"ד, והוא מדבר רק במקרה שהתחיל סעודתו בהיתר לפני זמן קריאת שמע. הסבר זה סותר את דברי הרמב"ם בפירושו המשנה, שם מפורש שאין מפסיקים סעודה אפילו למצוה מהתורה. הכסף משנה בפירושו השני מפרש כפירושו של הב"ח שהרמב"ם עוסק במקרה שהתחיל סעודתו בהיתר, ומוסיף שהרמב"ם פוסק שאם פסק הרי זה משובת, על פי דברי ר' זירא שמצוה להפסיק. הסברו קשה, שהרי המשנה במסכת סוכה עוסקת כשהתחיל סעודתו באיסור וכך מקשה גם הלחם משנה. הלחם משנה מפרש שהרמב"ם פוסק את הסברו של רבא שיש חילוק בין מצוה מהתורה למצוה מדרבנן, אך מפני הקושיה מקידוש שאין מפסיקים לו למרות שהוא מהתורה, הוא מפרש שבדאורייתא מצוה להפסיק, ובדרבנן אין אפילו מצוה להפסיק.

⁵ איני יודע מה מקורו של הרמב"ם לדבריו בסוף ההלכה: "ואם היה מתירא שמא יעבור זמן קריאה ופסק הרי זה משובת". אולי ניתן לומר שלמרות שהגמ' במסכת סוכה נדחתה מההלכה, ניתן ללמוד ממנה שעדיף להפסיק.

סיכום

אסרו חכמים להתחיל לאכול לפני קיום מצוה, או מפני חשש שמא ישכח לקיים את המצוה או מפני שחובה להקדים חפצי שמים לפני צרכי האדם. נחלקו הראשונים בגדרי החיוב להפסיק סעודתו לקיום מצוה:

תוס' סוברים שבמצוה דאורייתא פוסק אפילו אם התחיל בהיתר, ובמצוה דרבנן פוסק רק אם אין שהות ביום לקיים המצוה לאחר סיום סעודתו.

הר"ן סובר שאם התחיל בהיתר אינו פוסק אפילו במצוה דאורייתא, ואם התחיל באיסור - במצוה דאורייתא פוסק, ובמצוה דרבנן אינו פוסק אלא אם אין לו שהות ביום לקיים המצוה.

הרמב"ם סובר שאין חובה לפסוק באמצע סעודתו אפילו במצוה דאורייתא ואפילו התחיל באיסור.

הלכה

פסקי השו"ע סותרים זה את זה. בהלכות קריאת שמע [סי' ע סע' ה] השו"ע מביא את שיטת הרמב"ם שאינו מפסיק סעודתו, ואת שיטת הראב"ד שמפסיק סעודתו, ואינו מכריע ביניהן. בהלכות לולב [סי' תרנב סע' ב] הוא פוסק כתוס', שביום הראשון שנטילת לולב מהתורה יפסיק סעודתו אפילו יש שהות ביום ליטול אחר סיום הסעודה, ובשאר הימים מפסיק סעודתו רק אם אין שהות ביום לסיים הסעודה לפני השקיעה. המשנה ברורה [סי' ע סק"ג] פוסק כרוב הראשונים שפוסקים למצוה מהתורה אפילו יש שהות ביום לקיימה לאחר סיום סעודתו.

המגן אברהם [סי' תרנב סק"ד] מסתפק אם האיסור לאכול לפני קיום מצוה מתייחס רק לסעודה, או שאפילו טעימה אסורה. המשנה ברורה [סי' תרנב סק"ז] פוסק "וטעימה בעלמא מדינא שרי, מכל מקום אין להקל בזה אם לא לצורך גדול".